

แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

Guidelines of Administrational Learning Resources by the Community Participatory in
the Schools under Loei Primary Educational Service Area Office 1

ชีวิน อ่อนละอ¹, สุชาติ บางวิเศษ²

Chevin Oonla-or¹, Suchat Bangwiset²

¹วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

²มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

¹College of Asian Scholars, Thailand

²Loei Rajabhat University, Thailand

Corresponding author. Email: Suchatb1@gmail.com

(Received: April 5, 2024; Revised: May 2, 2024; Accepted: May 8, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการ การบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ของชุมชน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) เพื่อสร้างแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 319 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน และครูผู้สอน 284 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการของชุมชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จากการวิเคราะห์ผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับความต้องการมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าผลต่างมากอันดับหนึ่ง ได้แก่ความต้องการร่วมนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ซึ่งชุมชนมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และมีข้อเสนอแนะอยากให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษากับในสถานศึกษา

2. แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กลไกการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบคือ 1) การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม 6 ขั้นตอน 2) การดำเนินงานจัดกิจกรรมการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม 16 กิจกรรม และ เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของจากผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

3. ผลการนำเสนอแนวทาง และแนวปฏิบัติการใช้แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ของสถานศึกษา ต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา พบว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้; การมีส่วนร่วมของชุมชน

Abstract

The objectives of this research are: 1) to study the current condition and needs Management of Community Participatory Learning Resources 2) to Create a Guidelines of Managing Community Participatory Learning Resources. and 3) to lead Propose a Guidelines for Managing Learning Resources. The Sample Consisted of 319 people, Divided into 35 School Administrators and 284 Teachers. The Sample Size was Determined According to (Krejcie & Morgan, 1970) and Stratified Random Sampling. Data Collection tools Include Questionnaires, Interviews, and Assessments. Statistics used in Data Analysis Include Percentage, Mean, and Standard Deviation. and Qualitative Data Analysis by Descriptive Analysis Method.

The research results found that :

1. The Present Condition of the Management of Community Participatory Learning Resources. is Found to be at a High Level Overall. and the Desire of the Community to Participate in the Development of Learning Resources as a Whole is at a High Level. in the Same Direction from the Analysis of the Difference Between the Current Situation and the Need to Participate in the Development of Learning Resources. It has the Largest Difference Value, Number one. Including the Need to Jointly Supervise, Monitor, Evaluate, and Develop Learning Resources Outside of Educational Institutions. The Community Needs to be More Involved than it is today. and there is a Suggestion that there Should be an Exchange of Knowledge Between Learning Resources Outside of the Educational Institution and within the Educational Institution.

2. Guidelines for Managing Community-Participatory Learning Resources, Consisting of Principles, Objectives, and Operating Mechanisms. Method of Operation which has 2 main Components : 1) 6 steps of Participatory Development 2) Implementation of 16 Participatory Development Activities and Conditions for Success Suitability Assessment Results Possibility and Usefulness of Styles from Experts is at the Most Appropriate Level

3. Results of the Presentation of the Guidelines for Using the Community Participatory Learning Resource Management Model of the Educational Institution., to Stakeholder Groups in the Development of Learning Resources. both in Educational Institutions and Outside Educational Institutions Found to be Appropriate Possibility and Overall Usefulness is at the Highest level

Keywords: Guidelines of Management learning resources; Community participation

1. บทนำ

กระบวนการที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพประชากรหรือทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถและคุณสมบัติตามที่สังคมพึงประสงค์ คือการศึกษา ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่ครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล ณ ศาลาดุสิดาลัยความต่อนั้นว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนา ความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใด ให้การศึกษาแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถที่จะรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติและพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด” (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 1) ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียน โดย “การลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” กำหนดให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาในรูปแบบต่างๆ อย่างตัวแทนของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรา 8(2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรเอกชน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มาตรา 23 การจัดกระบวนการเรียนรู้ของตัวองค์กร ครอบครัว สังคมและชุมชน มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง พร้อมทั้งจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีความประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต และมาตรา 29 สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ๆ จัดการศึกษาส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพได้ตามธรรมชาติ จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุลกัน อีกทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมอันดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้แหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม การศึกษาต้องยึดหลักที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2552) สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สถานศึกษาควรดำเนินการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เพื่อศึกษาค้นคว้าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ระหว่างแหล่งเรียนรู้ ชุมชน (พลฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2555)

และสืบเนื่องจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา พุทธศักราช 2554 โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม ในส่วนของบทสรุปสำหรับผู้บริหาร ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ด้านผลการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอ มีการจัดทำป้ายนิเทศ ทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เป็นแหล่งวิทยาการในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชนได้อย่างกว้างขวาง และหลากหลาย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554 : 2-3)

จากเหตุผล และความสำคัญของปัญหาการวิจัย ดังที่กล่าวมา คณะผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ในฐานะเป็นอาจารย์ ภายใต้อาจารย์ที่เพื่อการศึกษา การเรียนการสอน การบริการวิชาการ ที่ต้องรับผิดชอบงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชุมชนท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการ แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ที่มีความเหมาะสมกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อ

นำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหาร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการระดมความคิด ตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ จากการบริหารแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ที่มีความเหมาะสมตรงตามความต้องการของผู้เรียน จำเป็นต้องศึกษา สภาพปัจจุบัน ความต้องการ และแนวทางในการบริหาร เพื่อแก้ไขปัญหาเสริมสร้างคุณภาพของสถานศึกษาให้ชุมชนมีความเชื่อมั่น ไว้วางใจในการส่งลูกหลานเข้ามาเรียน และส่งเสริมบทบาทของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงกับผู้เรียน และเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารแหล่งเรียนรู้ อันนำไปสู่ความสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ

2. รูปแบบ

2.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการ การบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ของชุมชน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
- 2) เพื่อสร้างแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
- 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

2.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอน เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการ การบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ของชุมชน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ **ขั้นตอนที่ 1** การศึกษาเอกสาร (Documentary Study) ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา จากเอกสารตำราของนักวิชาการในประเทศ และต่างประเทศ ได้กรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน 5 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการระดมความคิด ตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล และ 5) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ **ขั้นตอนที่ 2** การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) สำรวจสภาพปัจจุบัน ความต้องการพัฒนาบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน **ขั้นตอนที่ 3** การศึกษากรณีศึกษา (Multi Case Study) สถานศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง **ระยะที่ 2** สร้างแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ **ขั้นตอนที่ 4** ยกร่างแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา **ขั้นตอนที่ 5** ร่างรูปแบบโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยกลุ่มร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ **ขั้นตอนที่ 6** ประเมินร่างแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา และ**ระยะที่ 3** การนำเสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในสถานศึกษา **ขั้นตอนที่ 7** นำเสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาการบริหารแหล่งเรียนรู้

2.3 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.3.1 ประชากรที่ใช้ในการสำรวจครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,731 คน จำแนกเป็นข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา 169 คน และครูผู้สอน 1,544 คน (ข้อมูลอัตรากำลัง 10 มิถุนายน 2557, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1)

2.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2557 ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 43) จำนวน 319 คน จำแนกเป็นข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน และครูผู้สอน 284 คน ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

2.3.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล การศึกษากรณีศึกษา (Multi Case Study) ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3 แห่ง รวมทั้งหมด 21 คน การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 14 คน การประเมินแนวทางแหล่งเรียนรู้ ผู้ประเมินเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และการนำเสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 42 คน

2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.4.1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open-End) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ความต้องการ การบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตอนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิดให้เสนอแนะความคิดเห็น

2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ครู และบุคลากรทางการศึกษา

2.4.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา และแนวทางการสร้างแบบสอบถามของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 105) 2) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการ การบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) ขอนหนังสือจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ประกอบด้วยหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ และขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย 4) ตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน 5) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เชิงเนื้อหา การใช้ภาษา ตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสมและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective congruence Index) โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) 6) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการพิจารณา โดยพิจารณาและคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป 7) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่สถานศึกษาที่ไม่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบเจาะจง จำนวนสถานศึกษา 5 แห่ง แห่งละ 6 คน

เป็นจำนวนทั้งหมด 30 คน 8) นำแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และ 9) นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 319 คน รวมเครื่องมือเป็น 319 ฉบับ

2.4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และ 2) ส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยเดินทางไปส่งด้วยตัวเองตามสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 35 แห่ง จำนวน 319 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน ครูผู้สอน 284 คน ผู้วิจัยระบุวันเวลาในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวม เมื่อครบกำหนดเวลา แล้วผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

2.4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้วยการหาร้อยละ (%) ความถี่ (f) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์เนื้อหา ด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

3. ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความต้องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.61 ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.72 ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างหลากหลาย รองลงมา คือ ร่วมวางแผนทางการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ร่วมนิเทศ กำกับ และติดตาม การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 2) ด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.50 ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาอย่างหลากหลาย รองลงมา คือ ร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาและร่วมสำรวจแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ร่วมนิเทศ กำกับ และติดตาม การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา 3) ความต้องการมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.47 ระดับความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า 4) ด้านความต้องการมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.51 ระดับความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด มีความต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ต้องการร่วมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา รองลงมา คือ ต้องการร่วมรับผลประโยชน์โดยได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างหลากหลาย และมีความต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ร่วมประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และ 5) ด้านความต้องการมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.44 ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับ มาก มีความต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ต้องการมีส่วนร่วมสำรวจแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา รองลงมา คือ ต้องการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และมีความต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ ความต้องการในการร่วมวางแผนพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา

2. ผลการสร้างแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้ร่างแนวทางที่ประกอบด้วย การพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน และการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 9 กิจกรรมย่อย ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 สำรวจแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 1 ร่วมสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ของแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 2 ระดมความคิด ตัดสินใจเลือกประเด็นพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 วางแผนแบบมีส่วนร่วม กิจกรรมย่อยที่ 3 ร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กิจกรรมย่อยที่ 4 ร่วมระดมพลังสมอง วางแผนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 5 ร่วมจัดทำแผนและกิจกรรมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 6 ร่วมกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 จัดทำข้อมูลสารสนเทศและทะเบียนแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 7 ร่วมจัดทำ ขยายฐานข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 8 ร่วมจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 9 ร่วมสร้างชุดความรู้ประจำแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 10 ร่วมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 11 ส่งเสริมการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน กิจกรรมย่อยที่ 12 ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน Brain – based Learning (BBL) กิจกรรมย่อยที่ 13 ร่วมสนับสนุนงบประมาณ กิจกรรมย่อยที่ 14 ร่วมปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 5 กำกับ ติดตาม ประเมินผลและสรุป กิจกรรมย่อยที่ 15 ร่วมกำกับ ติดตาม ประเมินผล การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 16 ร่วมสรุปผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 17 ร่วมรายงานผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 18 ร่วมรับผลประโยชน์จากผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 6 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 19 นำเสนอผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้ และผลการประเมินแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ของสถานศึกษาสังกัด มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. จากการนำเสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา ต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา แนวทางมีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

4. อภิปรายผล

สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบริบทของสถานศึกษามีความแตกต่างกันสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัย ของฉลาดจันทร์สมบัติ (2550 : 260-265) พบว่าการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบของการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลเพื่อความต้องการทราบระดับของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ทั้งนี้อาจเนื่องจากรูปแบบการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยได้มีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มแรก คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการวิจัยเกิดบรรยากาศในการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดเป็นเจ้าของเครือข่ายการเป็นสมาชิกมีความคิดริเริ่ม วิสัยทัศน์การทำงานแบบมีส่วนร่วม การบริหารจัดการที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เกิดความต่อเนื่อง และมีพันธะทางใจที่จะดำเนินการด้วยตนเองและเกิดความเชื่อมั่น ในองค์ความรู้ขององค์กรชุมชนตนเองและมีการพึ่งพาตนเองมากขึ้น และด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผลสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกภพ วันชวง (2552 : 57 – 58) ด้านการกำกับ ติดตาม และประเมินผลระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและชุมชนพบว่าผู้รับผิดชอบงานด้านการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ควรมีบทบาทในการชักนำให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุดโดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลให้มากขึ้น และควรมีการกำกับติดตามประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ส่วนความต้องการในการร่วมวางแผนพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการเผยแพร่

ประชาสัมพันธืให้ชุมชนได้เห็นความสำคัญของแห่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Field (2002 : 3636-A) ผลการวิจัยพบว่า มี นักการศึกษาที่ศูนย์การเรียนรู้ที่เป็นทางเลือกได้จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เอาใจใส่สร้างความผูกพันอย่างใกล้ชิดและให้ความเคารพระหว่างนักเรียนและบุคลากรส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ ระดับคะแนนของนักเรียนสูงขึ้น พฤติกรรมการเข้าเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ผลของการร่างแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้ร่างแนวทางที่ประกอบด้วย การพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน และการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 9 กิจกรรมย่อย ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 สำรวจแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 1 ร่วมสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ของแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 2 ระดมความคิด ตัดสินใจเลือกประเด็นพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 วางแผนแบบมีส่วนร่วม กิจกรรมย่อยที่ 3 ร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กิจกรรมย่อยที่ 4 ร่วมระดมพลังสมอง วางแผนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 5 ร่วมจัดทำแผนและกิจกรรมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 6 ร่วมกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 จัดทำข้อมูลสารสนเทศและทะเบียนแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 7 ร่วมจัดทำ ขยายฐานข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 8 ร่วมจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 9 ร่วมสร้างชุดความรู้ประจำแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 10 ร่วมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 11 ส่งเสริมการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน กิจกรรมย่อยที่ 12 ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน Brain – based Learning (BBL) กิจกรรมย่อยที่ 13 ร่วมสนับสนุนงบประมาณ กิจกรรมย่อยที่ 14 ร่วมปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 5 กำกับ ติดตาม ประเมินผลและสรุป กิจกรรมย่อยที่ 15 ร่วมกำกับ ติดตาม ประเมินผล การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 16 ร่วมสรุปผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 17 ร่วมรายงานผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 18 ร่วมรับผลประโยชน์จากผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 6 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมย่อยที่ 19 นำเสนอผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้ และผลการประเมินรูปแบบการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ของสถานศึกษาสังกัด มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากบริบทและหลากหลายของพื้นที่ สถานศึกษา รูปแบบของการบริหารแหล่งเรียน จะต้องขึ้นอยู่กับบริบทและความต้องการของชุมชนนั้นๆ สอดคล้องกับงานวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงรัตน์ ศรีสารคาม (2553 : 144-145) ได้วิจัยเรื่อง กระบวนการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเม่นใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ผลการวิจัย ได้นำเสนอกระบวนการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนและโรงเรียนบ้านเม่นใหญ่ผ่านที่ประชุมของสถานศึกษาและชุมชน ผ่านสารสนเทศ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีประโยชน์มากในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนเอง และการนำเสนอแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา ต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากชุมชนทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาได้เห็นความสำคัญของแห่งเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยวุฒิไกร คำแฝง (2557 : 202-201) ที่นำผลการวิจัยและพัฒนา และการประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของฉลาด จันทรสุมบัติ ได้แนวทางที่ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 6 ขั้นตอน และ 18 กิจกรรมย่อยการดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และผลการประเมินแนวทางที่มีความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดตามดังนี้คือ 1) ควรนำตัวชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ไปใช้ในการประเมินผลการพัฒนาแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา 2) ควรนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ผลการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ระหว่างแหล่งเรียนรู้ ชุมชน ท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ ผ่านสื่อสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเว็บไซต์ เฟสบุ๊ก 3) จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมจะต้องทำให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ควรมีการศึกษา การมีส่วนร่วมสถานศึกษากับชุมชนในการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ยุคปกติใหม่ และ 4) ควรวิจัยและพัฒนาในเรื่องการทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาควบคู่กันไปกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา

5. สรุป

ผลจากการวิจัย ได้แนวทางการการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กลไกการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบคือ 1) การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม 6 ขั้นตอน 2) การดำเนินงานจัดกิจกรรมการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม 16 กิจกรรม และเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุดทุกด้าน

6. เอกสารอ้างอิง

- ฉลาด จันทรสมบัติ. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้องค์กรชุมชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทรงรัตน์ ศรีสารคาม. (2553). กระบวนการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านแม่หนองใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วุฒิไกร คำแฝง. (2557). รูปแบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้วยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาโรงเรียนกุ๊กกาสิงห์ประชาสรรค์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2542). คู่มือการจัดการความรู้ : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). บทสรุปสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ : สหાયบ์ล็อกและการพิมพ์.
- Fields, Deirdre D. (2002). An Evaluation of the Texas city ISD Altcmative Learning Center. **Dissertation Abstracts International**, 62(11); 3636-A ; May.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3); 607 – 610.